

Tilpasning af et redskab til vurdering af danske kirurgers ikketechniske færdigheder på operationsstuen

Lene Spanager¹, Helle Teglgaard Lyk-Jensen¹, Peter Dieckmann¹, André Wettergren², Jacob Rosenberg³ & Doris Østergaard¹

ORIGINALARTIKEL

1) Dansk Institut for Medicinsk Simulation, Herlev Hospital
2) Abdominalcentret, Rigshospitalet
3) Gastroenheden, Kirurgisk Sektion, Herlev Hospital

INTRODUKTION

Svigtende ikketechniske færdigheder inden for kommunikation og samarbejde er centrale årsager til fejl og utilsigtede hændelser i kirurgi. Der findes redskaber til træning og vurdering af kirurgers ikketechniske færdigheder, som f.eks. det skotske Non-Technical Skills for Surgeons (NOTSS). Kulturelle og organisatoriske forskelle vanskeliggør imidlertid en direkte implementering af internationale redskaber. Formålet med dette studie var at undersøge, hvilke ikketechniske færdigheder kirurger udviser i Danmark, og at tilpasse NOTSS herefter.

MATERIALE OG METODER

Vi gennemførte otte gruppeinterview på to hospitaler i Region Hovedstaden. Grupperne var sammensat af henholdsvis speciallæger i kirurgi, uddannelsessøgende i kirurgi, operationssygeplejersker samt anæstesilæger og -sygeplejersker, 72 personer i alt. Interviewene blev transskriberet og analyseret med identifikation af kirurgers ikketechniske færdigheder. Interviewudsagnene blev sorteret og kodet efter NOTSS-strukturen med kategorier og elementer, og herudfra formuleredes eksempler på god og mindre hensigtsmæssig adfærd.

De interviewdele, der ikke passede i strukturen, blev analyseret separat og dannede udgangspunkt for et nyt element. Prototypen af NOTSSdk blev herefter diskuteret med det specialespecifikke uddannelsesråd for kirurgi i Region Øst ved to workshops for at sikre *face validity*.

RESULTATER

Data passede i den overordnede NOTSS-struktur med de fire kategorier: situationsbevidsthed, beslutningstagning, lederskab, kommunikation og teamwork og underliggende elementer.

En gruppe af udsagn omhandlede vigtigheden af at kende egne kompetencer, følge progressionen i indgrebet, samt vide hvornår situationen kræver ens fulde koncentration. Disse var ikke at finde i NOTSS og blev tilføjet som et nyt element under kategorien situationsbevidsthed med overskriften »monitorere egen præstation«. Det resulterede i NOTSSdk, der består af fire kategorier, 13 elementer og 3-8 eksempler

A simulated scenario used for assessment of surgeons' non-technical skills.

på god adfærd samt 3-6 eksempler på uhensigtsmæssig adfærd for hvert element.

Forhold såsom respekt for teammedlemmers funktion og arbejdsvilkår, opretholdelse af en god og professionel stemning på operationsstuen samt diskussion af muligheder og beslutninger i operationsteamet var gennemgående temaer i adfærdseksemplerne.

Den fulde version af NOTSSdk kan findes i brugerhåndbogen.

DISKUSSION

Temaerne var tydeligere i det danske system end det skotske. Det kan skyldes kulturelle og organisatoriske forskelle landene i mellem, eller den forskel at vi i dette studie inddrog perspektiver fra resten af operationsteamet og ikke kun fra kirurgen, hvilket udvider forståelsen af kirurgers ikketechniske færdigheder

Redskabet har potentiale til at vurdere og give feedback på kirurgers ikketechniske præstation på operationsstuen og adresserer hermed flere af de i målbeskrivelserne beskrevne syv lægeroller.

DANISH MEDICAL JOURNAL: Dette er et resume af en originalartikel publiceret på danmedj.dk som Dan Med J 2012;59(11):A4526.